

stranickosti býti na straně toho, kdo tuto výtku činí, vědomí, že svým jednáním zlehčuje veřejnou autoritu. Obžalovaný hájil se tím, že při přídělovém řízení vystupoval jako starosta a zástupce a důvěrník zájemníků, že přidělového komisaře upozorňoval na různé nesprávnosti, leč marně. Vzhledem k tomu bylo dlužno zjistiti, zda vystupoval obžalovaný skutečně jako oprávněný zástupce a důvěrník zájemníků na rozdělení půdy a jako člen poradního sboru, zda měl vědomí, že výrokem o stranickosti ve své funkci proneseným někoho uráží, nebo že hájí zájmy zastupovaných jím interesentů kritizuje pouze úřední jednání. Těchto zjištění nalézací soud v napadeném rozsudku nečiní a nezjišťuje ani, proti komu výtku stranickosti směřovala, zejména zda se vztahovala na přítomného člena poradního sboru D-ého. Jest proto rozsudek v tomto směru kusým: Pokud se týče přestupku podle § 314 tr. zák., zjišťuje nalézací soud pouze, že obžalovaný vnikl do poradní místnosti se zástupem asi 60 lidí a že v důsledku tohoto vniknutí musilo býti jednání přerušeno, a že obžalovaný musil si býti vědom, že při nejmenším ztěžuje úřední výkon poradního sboru. Nalézací soud však nezjišťuje, o jaký úřední výkon šlo, v čem onen úřední výkon pozůstával, v čem pozůstávalo překažení onoho úředního výkonu, a posléze, zda byli zájemci oprávněni do poradní místnosti vstupovati vůbec, vstupovati tam hromadně neb pouze jeden po druhém, anebo zda nebyli vůbec k tomu oprávněni a zdali je obžalovaný k vstoupení vyzval. Jest proto i v tomto směru rozsudek neúplným.

Čís. 3088.

Dobrovolné upuštění od pokusu trestného činu není stavem nebo skutečností trestnost vylučující nebo rušící (§ 319 tr. ř.), a nemůže proto býti důvodem pro dodatkovou otázku.

V řízení porotním není zkoumání důkazů věcí soudu porotního, nýbrž podle §§ 313 a 326 tr. ř. výhradně úkolem, zároveň však též právem porotců, jimž jedině jest se zejména (§ 326 tr. ř.) vysloviti o dojmu, jaký učinil na ně ten který důkaz.

Zákonné doličování zmatku čís. 11 § 344 tr. ř.

(Rozh. ze dne 13. února 1928, Zm II 11/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku porotního soudu v Moravské Ostravě ze dne 29. listopadu 1927, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem žhářství podle §§ 166, 167 c) tr. zák. a zločinem nedokonané krádeže podle §§ 8, 171, 173, 174 I a), 174 - II a), c) tr. zák. mimo jiné z těchto

důvodů:

I. Zmateční stížnost obžalovaného Jana M-a napadá rozsudek výslovně jen, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem žhářství podle §§ 166, 167 c) tr. zák. Dovolává se číselně jediného důvodu zma-

tečnosti čís. 11 § 344 tr. ř., jehož zákonné doličování předpokládá, by stěžovatel, setrvávaje při skutkovém ději, zjištěném výrokem porotců, jejich odpovědmi k jednotlivým otázkám, porovnával tento děj s ustanoveními trestního zákona, jichž naň bylo použito v rozsudku (rozhodnutí soudu porotního), a by dovozoval, že skutek, položený za základ rozsudku, byl nesprávným výkladem zákona podřaděn ustanovení trestního zákona, které se naň nevztahuje. Tímto, při uplatňování kteréhokoli z důvodů hmotněprávní zmatečnosti jediné přípustným způsobem nepočíná si zmateční stížnost nejen v oněch svých vývodech, jež jsou v ní označeny jako předmluva k vlastnímu provádění námitky důvodu zmatku čís. 11 § 344 tr. ř., nýbrž ani v této druhé části svých vývodů. Největší částí svých vývodů snaží se zmateční stížnost budití pochybnosti o průvodní moci jednotlivých důkazů, zejména o věrohodnosti svědka Ivana L-ého, míníc že jeho výpověď měl porotní soud vážiti velmi opatrně a ne mu prostě a paušálně uvěřiti, při tom však přehlíží, že v řízení porotním není zkoumání důkazů věcí soudu porotního, nýbrž podle předpisů §§ 313 a 326 tr. ř. výhradně úkolem, zároveň však též právem porotců, jimž jediné jest se zejména (§ 326 tr. ř.) vysloviti o dojmu, jaký učinil na ně ten který důkaz, provedený při hlavním přelíčení proti obžalovanému. Její vývody nejsou ve své celkové podstatě ničím jiným, než nepřipustným brojením proti přesvědčení porotců po stránce ryze skutkové a takto zároveň nepřímým, při uplatňování důvodu hmotněprávní zmatečnosti neméně nepřipustným popíráním skutkového děje, zjištěného kladnou odpovědí porotců k první hlavní otázce, vztahující se na stěžovatele a na veřejnou obžalobou jemu za vinu kladený zločin žhářství. Po zákonu neprovedenou zmateční stížnost obžalovaného M-a dlužno tudíž pokládati za neprovedenou vůbec.

II. Zmateční stížnost obžalovaného Theofila S-y opírá se číselně o důvody zmatečnosti čís. 4 a 9 b) § 281 (správně čís. 5 a 10 b) § 344 tr. ř.). Důvod zmatku čís. 10 b) § 344 tr. ř. neprovádí zmateční stížnost vývody, podle nichž sama spatřuje porušení zákona vlastně již v tom, že porotní soud nepřipustil obhájcem navrženou dodatkovou otázku ke čtvrté hlavní otázce, zda totiž stěžovatel, »když šel k B-ovi a zaslechnuv v domě rámus, odstoupil dobrovolně od činu, čímž prý by byl ohledně tohoto pokusu krádeže beztrestným«, uplatňuje tudíž věcně důvod zmatečnosti čís. 6 § 344 tr. ř. Námitce nelze přiznati oprávnění. Dodatkovou otázku dlužno podle § 319 tr. ř. dáti jen tehdy, bylo-li tvrzeno, že tu byl takový stav, nebo že nastala taková skutečnost, jež trestnost vylučují nebo ji ruší. Žádnému z těchto zákonných pojmů jakožto důvodů vylučujících nebo rušících trestnost skutku neodpovídá dobrovolné upuštění od pokusu trestného činu, který je podle své povahy důvodem vylučujícím již samotnou vinu, jehož tvrzení zahrnuje tudíž v sobě zároveň též částečné popření skutkové podstaty, na kterou byla porotcům dána dotyčná otázka hlavní. Jde tu tedy o případ, v němž pro porotní soud nejen není povinností, dáti porotcům dodatkovou otázku ve smyslu § 319 tr. ř., jejíž porušení by tudíž zakládalo důvod zmatku čís. 6 § 344 tr. ř., nýbrž jeví se položení takovéto otázky naopak přímo nepřipustným. Věci porotců bylo, by v případě, kdyby nebyli sdíleli názor, došedší výrazu v obžalovacím spise, že totiž zločin nebyl dokonán jen pro pře-

kážku odjinud v to příšlou, projevíli své odchýlné přesvědčení prostě zápornou odpovědí k dotýčné otázce hlavní. Pro položení dodatkové otázky nebylo tu předpokladů § 319 tr. ř.

Čís. 3089.

Tisková novela (zákon ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.).

Vydavatel a vlastník periodického tiskopisu mají býti obesláni k smírnému jednání vedle obviněných a k hlavnímu přelíčení vedle obžalovaných i tehdy, když sami obvinění (obžalováni) nejsou (§§ 8, 23 zákona).

(Rozh. ze dne 16. února 1928, Zm I 724/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací upozornil ke zprávě ze dne 7. ledna 1928 krajský soud v Hradci Králové na výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 9. února 1926, čís. 5624/26 a podotkl, že již podle doslovu §§ 8 a 23 zákona čís. 124/24 sb. z. a n. nemůže býti pochybnosti o tom, že vydavatel a vlastník periodického tiskopisu mají býti obesláni k smírnému jednání vedle obviněných a k hlavnímu přelíčení vedle obžalovaných, tudíž i tehdy, když sami obvinění (obžalováni) nejsou. V zákoně čís. 124/24 sb. z. a n. není sice soudu výslovně uloženo, by zjišťoval osobu vlastníka periodického tiskopisu, soudu neznámého (na tiskopisu ani v oznámení neuvedeného), avšak tato povinnost plyne nepochybně z příkazu zákona (§§ 8, 23), že také vlastník periodického tiskopisu má býti obeslán jak ke smírnému jednání, tak i ke hlavnímu přelíčení.

Čís. 3090.

Hájí-li se obžalovaný pro zločin podle § 127 tr. zák. omylem ve věku děvčete pod 14 let, s nímž soulož předsevzal, jest okolnost tu učiniti předmětem otázky podle § 319 tr. ř.

Ustanovení § 152 čís. 1 tr. ř. netýká se bývalé schovanky.

Porušení předpisu § 319 tr. ř. spadá jen pod § 344 čís. 6 tr. ř. a ne lze je uplatňovati též s hlediska čís. 5 § 344 tr. ř.

(Rozh. ze dne 16. února 1928, Zm II 6/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmáteční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Brně ze dne 22. listopadu 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem násilného smilstva ve smyslu § 127 tr. zák. a svedení ke smilstvu ve smyslu § 132 III tr. zák., pokud čelila proti výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem svedení ke smilstvu ve smyslu § 132 III tr. zák. Naproti tomu vyhověl zmáteční stížnosti, pokud napadla výrok o zločinu násilného smilstva ve smyslu § 127 tr. zák., zrušil napadený rozsudek ve výroku, jímž byl stěžovatel uznán vinným tímto zločinem, jako zmátečný, zároveň zrušil i jemu za základ sloužící výrok po-